

Technische vragen Begroting 2024

Vraag nummer	Partij	Programma 1,2 of 3	Pagina nummer	Uw vraag	Ambtelijke beantwoording/toelichting:
1	PvdA/GL	Raadsvoorstel	1	In de raadsvoordracht wordt niet stil gestaan bij kans dat situatie als gevolg van de oorlog in de Oekraïne ook in 2024 vraagt om zorg voor ontheemden en de opvang van Oekraïners. In de begroting wordt alles afgeraad. Waar treffen we in de begroting het risico aan dat de inzet van de gemeente (en inwoners en bedrijven van de gemeente) ook in 2024 wordt gevraagd? Is in dit scenario voorzien?	Ook in 2024 wordt inzet gevraagd voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. De gemeentelijke kosten worden via een rijksregeling vergoed, voor de begroting verloopt dit neutraal.
2	PvdA/GL	Raadsvoorstel	3	Grondexploitatie Al eerder is aangegeven dat er geen vastgestelde grondexploitatie Avenhorn-West bestaat. Klopt het dat er geen inhoudelijke toelichting beschikbaar is voor dit besluit? En dat de gepresenteerde cijfers grotendeels overeenkomen met de stand zoals gepresenteerd in de jaarrekening?	Ja dit klopt. Ja, we gaan de tabel en de toelichting hierop aanpassen. Dit passen we in het eerstvolgende P&C document aan.
3	PvdA/GL	Raadsvoorstel	3	Als beslispunt 2.2. wordt voorgesteld om kennis te nemen van o.a. Buitensportaccommodaties (€ 225.000) en Omgevingsvisie (€ 150.000). Beide onderdelen worden naar hun aard niet geactiveerd. Kunt u aangeven of deze bedragen zijn verwerkt in het begrotingssaldo? Met positief begrotingssaldo zoals opgesomd bij de eerste begrotingswijziging is er geen aanleiding om hiervoor de algemene reserve aan te spreken.	In beslispunt 2.2 wordt voorgesteld kennis te nemen van de investeringskredieten. De lasten (€ 225.000 voor buitensportaccommodaties en € 150.000 voor omgevingsvisie) en baten (bijdrage t.l.v. de algemene reserve € 375.000) zijn neutraal in het begrotingssaldo verwerkt. Aanvulling vraag: zijn dit soort uitgaven technisch gezien een investering? (het zijn toch incidentele uitgaven) Antwoord: De investeringen vanuit de investeringsagenda 2024 worden gedekt vanuit de Algemene Reserve. Van deze investeringen wordt het merendeel geactiveerd en geven structurele kapitaallasten. De investeringen Buitensportaccommodaties ad € 225.000 én Omgevingsvisie ad € 150.000 zijn ook verwerkt ten laste van de Algemene Reserve echter niet als investeringskrediet met kapitaallasten maar in één keer ten laste van de Algemene Reserve. Na verwerking van de Septembercirculaire is de begrotingsruimte 2024 € 433.000 positief. Met dat inzicht hadden deze twee investeringen wel direct gedekt kunnen worden uit de begrotingsruimte. Het betreft een praktische overweging om dit niet te doen; de benaderingswijze voor investeringen vanuit de investeringsagenda gelijk, er wordt één lijn vastgehouden: ten laste van de Algemene Reserve.

4	PvdA/GL	Raadsvoorstel	3	In de voordracht tot vaststelling van de programmabegroting wordt gevraagd om instemmen met de actualisatie van de grondexploitatie. Bij mijn weten heeft de raad hierover geen aparte informatie gekregen. We hebben de jaarrekening 2023 vastgesteld en toen als antwoord op technische vragen gekregen dat er een aparte bijeenkomst of toelichting zou komen op de actualisatie van de grondexploitaties. Deze is m.i. Niet gekomen en nu is er een nieuwe tekst in de begroting. Het beslispunt is niet helder ten opzichte van de tekst die al in de programmabegroting staat, Wat is de logica achter dit beslispunt	Strikt formeel is het niet noodzakelijk om hier een apart beslispunt van te maken. Gelet op het belang en de omvang van het grondbedrijf vragen wij de raad in het raadsvoorstel om over de actualisatie van de grondexploitaties te besluiten.
5	PvdA/GL	Raadsvoorstel	5	Als Beslispunt 7 wordt voorgesteld om de 1e begrotingswijziging te verwerken. In de voordracht wordt globale toelichting gegeven. Waar treffen we de concrete tekst met de mutaties per programma, de kredieten en de nieuwe begrotingstotalen en saldi aan?	De eerste begrotingswijziging 2024 bestaat uit twee onderdelen: 1. Verwerking van de effecten vanuit de Septembercirculaire 2023. 2. Verwerking van de raadsbesluiten van oktober die effect hebben op de begroting 2024 (bestaande uit de robotmaaier en vervanging kunstgrasvelden). De toelichting op de septembercirculaire staat opgenomen in het raadsvoorstel en het verwerken van de effecten van de raadsbesluiten inzake robotmaaier en vervanging kunstgrasvelden zijn overeenkomstig uw raadsbesluiten van oktober (budgetneutraal).
6	PvdA/GL	Raadsvoorstel	5	Raadsvoordracht beslispunt 7 - 1e begrotingswijziging Dit beslispunt suggereert dat er een aparte wijziging is. Die hebben wij niet aangetroffen wij zien enkel een vermelding van nieuwe saldi, de toelichtende regel op robotmaaiers etc kunnen wij ook niet plaatsen. Volgt er nog een aparte begrotingswijziging? Dus een document met teksten, cijfers en uitleg?	De eerste begrotingswijziging 2024 bestaat uit twee onderdelen: 1. Verwerking van de effecten vanuit de Septembercirculaire 2023. 2. Verwerking van de raadsbesluiten van oktober die effect hebben op de begroting 2024 (bestaande uit de robotmaaier en vervanging kunstgrasvelden). De toelichting op de septembercirculaire staat opgenomen in het raadsvoorstel en het verwerken van de effecten van de raadsbesluiten inzake robotmaaier en vervanging kunstgrasvelden zijn overeenkomstig uw raadsbesluiten van oktober. Aanvulling vraag: Meestal wordt een begrotingswijziging uitgewerkt; de verwachting was dat er een technische bijlage zou zijn toegevoegd. Is/komt er een technische bijlage waarin wordt aangegeven op welke onderdelen in welke programma's de uitgaven zijn (erbij/eraf)? Het vergt meer toelichting dan nu in het RV opgenomen. Antwoord: De uitkomsten van de septembercirculaire is voor 95% verhoging van de inkomsten. De effecten aan de uitgavekant zijn minimaal. Vervanging kunstgras en robotmaaier zijn uitvoeringen van raadsbesluiten die al genomen zijn in de raad van oktober.

7	PvdA/GL	Raadsvoorstel	5	<p>Graag ontvangen wij een overzicht van de meerjarenraming na verwerking van de septembercirculaire van het gemeentefonds. In het overzicht zien graag een regel toegevoegd van het bedrag dat na de septembercirculaire nog als "gat door daling van de gemeentefonds wordt aangemerkt. Indien dit hele gat alsnog door de rijksoverheid beschikbaar wordt gesteld, wat is dan de begrotingsruimte of het resterende gat voor Koggenland.</p>	<p>Onlangs is er door de VNG een position paper opgesteld over de begrotingsbehandeling van het Ministerie van Buitenlandse zaken en Koninkrijksrelaties. In deze publicatie wordt geschreven over het gat danwel ravijnjaar. https://vng.nl/sites/default/files/2023-10/20231012-brief-parlement-vng-ipo-inbreng-bzk-begroting-2024-onderdeel-financien.pdf</p> <p>In de berekening van onderstaande tabel is gebruik gemaakt van de gegevens uit bovengenoemde position paper.</p> <table border="1" data-bbox="1173 392 2101 663"> <thead> <tr> <th></th> <th>2024</th> <th>2025</th> <th>2026</th> <th>2027</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Begrotingsresultaat programmabegroting 2024</td> <td>€ 81.000</td> <td>€ 1.152.000</td> <td>€ -2.361.000</td> <td>€ -2.937.000</td> </tr> <tr> <td>Septembercirculaire 2023</td> <td>€ 353.000</td> <td>€ 346.000</td> <td>€ 259.000</td> <td>€ 921.000</td> </tr> <tr> <td>Begrotingsresultaat na septembercirculaire 2023</td> <td>€ 434.000 voordeel</td> <td>€ 1.498.000 voordeel</td> <td>€ -2.102.000 nadeel</td> <td>€ -2.016.000 nadeel</td> </tr> <tr> <td>Effecten ravijnjaar</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>€ 2.280.000</td> <td>€ 2.649.000</td> </tr> <tr> <td>Begrotingresultaat na verrekening ravijnjaar</td> <td>€ 434.000 voordeel</td> <td>€ 1.498.000 voordeel</td> <td>€ 178.000 voordeel</td> <td>€ 633.000 voordeel</td> </tr> </tbody> </table>		2024	2025	2026	2027	Begrotingsresultaat programmabegroting 2024	€ 81.000	€ 1.152.000	€ -2.361.000	€ -2.937.000	Septembercirculaire 2023	€ 353.000	€ 346.000	€ 259.000	€ 921.000	Begrotingsresultaat na septembercirculaire 2023	€ 434.000 voordeel	€ 1.498.000 voordeel	€ -2.102.000 nadeel	€ -2.016.000 nadeel	Effecten ravijnjaar	0	0	€ 2.280.000	€ 2.649.000	Begrotingresultaat na verrekening ravijnjaar	€ 434.000 voordeel	€ 1.498.000 voordeel	€ 178.000 voordeel	€ 633.000 voordeel
	2024	2025	2026	2027																															
Begrotingsresultaat programmabegroting 2024	€ 81.000	€ 1.152.000	€ -2.361.000	€ -2.937.000																															
Septembercirculaire 2023	€ 353.000	€ 346.000	€ 259.000	€ 921.000																															
Begrotingsresultaat na septembercirculaire 2023	€ 434.000 voordeel	€ 1.498.000 voordeel	€ -2.102.000 nadeel	€ -2.016.000 nadeel																															
Effecten ravijnjaar	0	0	€ 2.280.000	€ 2.649.000																															
Begrotingresultaat na verrekening ravijnjaar	€ 434.000 voordeel	€ 1.498.000 voordeel	€ 178.000 voordeel	€ 633.000 voordeel																															
8	PvdA/GL	Raadsvoorstel	5	<p>In het meerjarig verloop van de algemene reserve lijkt geen rekening te worden gehouden met de resultaten van de meerjarenbegroting. Voor het inzicht van de raad en het beoordelen van de toekomstscenario's is dit wel nodig en ook voorgeschreven. Kunt u aangeven welk bedrag in de algemene reserve resteert ultimo 2027 als rekening wordt gehouden met:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de begrotingssaldi zoals gepresenteerd na de septembercirculaire; - de verwerking van de jaarlijkse reserveringen voor Buitensportaccommodaties en het eenmalige bedrag voor de omgevingsvisie? 	<p>In het verloop van de AR is inderdaad geen rekening gehouden met het eventuele (meerjarige) begrotingsresultaat. De praktijk is, dat het begrotingsresultaat gedurende het jaar ingezet wordt als dekking voor voorstellen (onder andere de Perspectiefnota) welke nog niet geraamd zijn.</p> <p>In het overzicht van de reserves 2024 is bij de Algemene reserve al rekening gehouden met een onttrekking van € 225.000 voor de buitensportaccommodaties en € 150.000 voor de omgevingsvisie.</p> <p>Er zijn nog keuzes te maken die effect hebben op de hoogte van de Algemene reserve. Denk hierbij aan de resultaatbestemming bij de jaarrekening en de te maken keuzes bij de investeringen.</p> <p>Derhalve wordt geadviseerd voor de stand van ultimo 2027 te kijken naar de stand zoals gepresenteerd in voorliggende begroting 2024. D. Rientjes trekt zijn vraag in.</p>																														
9	CDA	Investeringen 2024	6	<p>Realiseren marktplein Vijverhof: Het aantal standplaatsten voor marktkramen wordt vergroot. Hoe verhoudt zich dit tot de behoefte? Is dit gepeild?</p>	<p>Het plein krijgt een multifunctioneel gebruik, niet in gebruik genomen standplaatsen worden benut voor parkeerruimte.</p> <p>Er is geen peiling gehouden. Op basis van ervaring hebben we geleerd dat de huidige ambulante handelsplaats te krap is. In het verleden is meermaals een vergunningsaanvraag afgewezen omdat er geen plek is.</p>																														

10	VVD	Investeringen 2024	6	Voor verduurzaming zwembaden is 275.000,--euro gereserveerd. Waar komt dit bedrag vandaan. Zijn hier offertes voor opgevraagd?	De verduurzaming van de zwembaden is onderzocht door een adviesbureau, de hoogte van het gereserveerde krediet is bepaald op basis van het uitgebrachte advies.
11	PvdA/GL	Investeringen 2024	6	Herinrichting en verduurzaming gemeentehuis In de toelichting wordt aangegeven dat in 2023 de benodigde investeringsruimte werd geraamd op € 5 miljoen. Wat de toelichting niet vermeldt is dat er eveneens € 2,5 miljoen werd geraamd voor verduurzaming. Ook was er toen sprake van een inzet vanuit onderhoudsmiddelen en kredieten voor automatisering/ICT. Kunt u aangeven welke bedragen worden ingezet naast het in begroting aangegeven nieuwe bedrag van € 4 miljoen waarvoor nu afschrijving wordt gepresenteerd?	De totale kosten voor het project gemeentehuis (inrichting én verduurzaming) worden nu geraamd op circa €5 miljoen. Rekening houdend met eerder beschikbaar gesteld krediet voor meubilair, voorbereidingskrediet en bestaande budgetten voor onderhoud en automatisering, verwachten we dat het project haalbaar is met een door de raad beschikbaar te stellen krediet van circa €4 miljoen. Aanvulling door GBK: het nieuwe voorstel is krediet beschikbaar te stellen voor 4 miljoen, totaal is de investering - incl. verduurzaming- 5 miljoen; klopt het dat de 1 miljoen al in reservering is, maar nog niet uitgevoerd. Reactie: dit klopt, deze 1 miljoen is al beschikbaar gesteld.
12	CDA	Investeringen 2024	6	Herinrichting gemeentehuis: Waardoor blijkt het goed mogelijk om minder ingrijpende veranderingen en dus lagere kosten te realiseren?	De aanpassing in het ontwerp zit met name in het behouden van de bestaande bouwconstructie. Bijvoorbeeld; Bestaande wanden blijven zo veel als mogelijk intact.
13	CDA	Investeringen 2024	6	Voor hoeveel jaar is 225.000 euro MJOP Buitensportaccommodaties voldoende?	Op dit moment beschikken we niet over een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor buitensportaccommodaties. In de begroting 2024 is € 225.000 als startkapitaal opgenomen. Een raadsvoorstel van het MJOP wordt u in de raadsvergadering van 18 december aangeboden. De financiële effecten worden in kaart gebracht en zullen worden verwerkt in de begroting.
14	PvdA/GL	Investeringen 2024	6	Buitensport Accommodaties In de tekst dat u jaarlijks een dotatie aan de reserve onderhoud en aanleg wilt doen. Deze dotaties worden gepresenteerd als investering. Als een jaarlijkse dotatie aan een reserve wordt gedaan dan is geen sprake van een investering maar van een dotatie aan een reserve. Kunt u aangeven hoe dit bedrag nu heeft verwerkt? Als een investeringskrediet of als een concrete storting in een reserve?	In de begroting 2024 is het als krediet opgenomen en niet als storting in een reserve. In de raadsvergadering van 18 december 2023 wordt nog een separaat raadsvoorstel aangeboden. Aanvulling vraag: De buitensportaccommodaties is volgens de begroting een krediet, maar feitelijk is het een spaarpot. Als hiermee bedoeld wordt dat er een reserve wordt ingesteld dan is dat akkoord / zonee, dan niet akkoord (wordt onderwerp van Het Debat; politieke insteek) concretisering 'probleem': Hoe moeten we dit over een aantal jaren betalen? Begroten en gaan sparen? Antwoord: dit is opgenomen als krediet en niet als reserve.

15	CDA	Programma 1	7	In de middelste alinea staat dat de investeringsagenda voort komt uit eerdere raadsbesluiten (raadsperiode 2018-2022) en uit het college uitvoeringsprogramma. Welke investeringen komen uit de vorige raadsperiode en welke uit het collegeprogramma?	Voor de beantwoording van deze vraag verwijzen wij graag naar de raadsmemo van 14 maart 2023 met als onderwerp 'Investeringsopgave'. Deze memo bevat een toelichting op de voorgenomen investeringen, waarbij ook is aangegeven of de voornemens zijn gebaseerd op al genomen raadsbesluiten of op het collegeprogramma. https://raad.koggenland.nl/Vergaderingen/Gemeenteraad-1/2023/17-april/19:15/Actieve-informatieplicht-vanuit-het-college
16	CDA	Programma 1	8	Er wordt al een aantal jaar ingezet op het behoren tot de 10 beste kleine gemeenten in Nederland. Hoe hoog staan we nu? En is dat een stijging t.o.v. eerdere jaren? Ofwel: maken we progressie?	Een landelijke benchmark is er op dit moment niet, vanwege een te kort aan deelnemende gemeenten. Er is één partij aan het onderzoeken of dit opgestart kan worden en daarmee staat Koggenland in nauw contact. Wij hebben onze systemen inmiddels zo ingericht dat er veel data beschikbaar is over de dienstverlening (opvolging, wachttijden, nakomen van terugbelverzoeken etc.). Voor de volgende raadsvergadering kunt u een memo verwachten met een overzicht.
17	GBK	Programma 1	8	Wat is de huidige klanttevredenheid? En wat is de huidige ranking van KL op de lijst van kleine gemeenten van Nederland?	Sinds afgelopen mei meet de gemeente Koggenland de klanttevredenheid na het contact bij telefonie (GCC), balie (Burgerzaken) en de website. Gemiddeld scoort de balie in deze afgelopen maanden een 8,3, telefonie een 7,6 en webformulieren een 8,0. Deze cijfers worden maandelijks vergeleken met de andere Westfriese gemeenten. Gemeente Koggenland scoort daarbij gemiddeld iets hoger dan de andere Westfriese gemeenten. Een landelijke benchmark is er op dit moment niet, dit vanwege een te kort aan deelnemende gemeente. Er is één partij aan het onderzoeken of dit opgestart kan worden en daarmee staat Koggenland in nauw contact.
18	GBK	Programma 1	9	Hoe wordt de participatiegraad gemeten? Wat is de huidige participatiegraad? En wat is de ambitie waarnaar gestreefd wordt?	In Koggenland zijn verschillende initiatieven om burgers te betrekken bij besluitvorming. In 2024 wordt een start gemaakt met het inventariseren van de manier waarop in Koggenland wordt geïnvesteerd in burgerparticipatie. De participatieverordening ligt ten grondslag aan deze opdracht. n.a.v. deze inventarisatie worden doelstellingen geformuleerd voor een meerjaren aanpak.
19	GBK	Programma 1	9	Wat is het huidige gevoel van veiligheid van onze inwoners? Wat is de ambitie waarnaar gestreefd wordt?	In 2021 is een onderzoek uitgevoerd door de veiligheidmonitor. Hierin wordt onder andere het veiligheidsgevoel gemeten. Dit wordt vergeleken met het gemiddelde veiligheidsgevoel in Nederland. Het veiligheidsgevoel in Koggenland ligt hoger dan het gemiddelde van Nederland. Uitgedrukt in een rapportcijfer is dit in Koggenland een 7,7 ten opzichte van een 7,5 voor de rest van Nederland (bron: Veiligheidsmonitor '21).

20	VVD	Programma 1	9	Welke kosten zijn er begroot t.b.v. het bevorderen van de participatie in onze gemeente?	Er zijn diverse budgetten voor verschillende doelgroepen/ methodes die participatie bevorderen. o.a. Doe-teams, Adviesraad, Kinderraad, Koggenbuurtjes, inwonerspeiling. Voor het implementeren van de participatieverordening is geen budget begroot in 2024. Aanpassingen in het beleid n.a.v. implementeren, worden in 2024 uit bestaande middelen (doelgroepgericht) bekostigd.
21	VVD	Programma 1	10	In verband met het hoofdoel van de klanttevredenheid: welke kosten zijn er begroot t.b.v. het GCC? En kunt u daar enigszins een grove verdeling in aangeven van de verschillende posten die daarbinnen vallen?	<p>De kosten voor de doorontwikkeling van het GCC zijn op verschillende gebieden begroot. Denk hierbij aan personeelskosten, doorontwikkeling op ICT gebied en het meten van klanttevredenheid.</p> <p>In totaal is er ongeveer 120k begroot, waarvan het grootste deel is bestemd voor doorontwikkeling op ICT gebied, zoals het moderniseren van het klantcontact door het GCC en zaakgericht werken, zodat het GCC ook procesinformatie vanuit andere systemen kan geven. De mogelijkheden met betrekking tot zaakgericht werken verkeren in een (vergevoerd) onderzoeksfase.</p> <p>Aanvulling vraag: graag inzicht wat we hiermee gaan doen in samenhang met DeSom. En de vraag hoe de verdeling er uit ziet.</p> <p>Antwoord: dit betreft de vraag hoe medewerkers betere informatie kunnen geven; dit staat los van deSom. Het exacte bedrag/verdeling is niet duidelijk (gaat ook om opleiding e.d.) maar is zo rond de 90.000€. De kosten zitten meer in het leveranciersdeel. Hier is geen projectbegroting voor.</p>
22	PvdA/GL	Programma 1	13	Bij Bestuur en bedrijfsvoering vermeldt u de lagere uitgaven voor de opvang Oekraïne, de verlaging van de inkomsten voor deze taak staan vermeldt in Programma 2. Kunt u aangegeven of er een reden is om de baten in een ander programma op te nemen dan de lasten? Is dit niet in strijd met de voorschriften in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)?	<p>De bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne zijn begroot tot en met 2023. De uiterste datum van aanvraag van de bekostigingsregeling is 31 december 2023. De lasten worden op het taakveld geboekt, daar waar het betrekking op heeft. De boekingen staan wel op één kostensoort.</p> <p>Als voorbeeld het leef- en woongeld voor de vluchtelingen en vervoerskosten Oekraïense kinderen, deze lasten worden in het programma welzijn en zorg verantwoord. De medewerkers die wij inhuren voor deze regeling of om onze eigen medewerkers te ondersteunen omdat ze deels of volledig worden ingezet voor de begeleiding en opvang van vluchtelingen, wordt in programma dienstverlening en bestuur verantwoord.</p>

23	CDA	Programma 1	13	Laatste bullet onder bedrijfsvoering: Incidentele budgetten voor € 620.000 Deze kosten zijn niet begroot voor 2023, waarom niet?	U geeft aan: "Deze kosten zijn niet begroot voor 2023, waarom niet?" wij zijn ervanuit gegaan dat u 2024 bedoelt in plaats van 2023 en komen dan tot het volgende antwoord: In 2023 was een deel van de budgetten binnen het beleidsveld Bedrijfsvoering incidenteel opgenomen in de Begroting 2023, zoals bijvoorbeeld: - het éénmalig vormen van een verplichte verlofvoorziening - kosten voor de organisatieontwikkeling Deze kosten worden niet verwacht in 2024 en zijn daarom ook niet opgenomen in de Begroting 2024.
24	D66	Programma 1	13	Naar aanleiding van deze tekst (pagina 66): " <i>Verder wordt er regionaal in overleg met SSC DeSom een meerjaren investeringsplan voor informatiebeveiliging opgesteld. Dit plan zal eind 2023 klaar zijn en zal meer (financiële) structuur en richting bieden in 2024</i> " de vraag: Is deze financiële impact al geïncludeerd in de op pagina 13 benoemde € 423.000? Zo nee, kunt u meer informatie leveren over de verwachte impact voor 2024?	Nee, de financiële impact van het genoemde plan voor informatiebeveiliging zit niet in het bedrag van € 423.000,-. Het plan voor informatiebeveiliging is opgeleverd en zal u, voor een zienswijze, worden voorgelegd in uw raadsvergadering van 18 december a.s.. Dat zal gecombineerd zijn met de najaarsrapportage van DeSom. Zoals het informatiebeveiligingsplan en de najaarsrapportage van DeSom nu voorliggen is de financiële impact een hogere bijdrage van € 26.000,- vanaf 2025.
25	PvdA/GL	Programma 2	15	Bij bestuurlijk relevante ontwikkelingen wordt aangegeven dat de stijging van het aantal inwoners en het aantal 65-plussers zorgt voor meer ondersteuningsvragen, wat invloed heeft op de werkvoorraad van het zorgteam. Kunt u aangegeven hoe u deze ontwikkeling heeft afgedekt in de begroting zodat de vragen binnen de servicetermijn worden afgedaan? Kunt u tevens aangeven welk groei % u voor 2024 heeft begroot?	We gaan er vanuit dat we in 2024 voldoende formatie hebben binnen het Zorgteam waardoor we alle aanvragen, ook een beoogde stijging 2% van de aanvragen, kunnen behandelen binnen de servicetermijn die we nastreven. Mocht de stijging van het aantal aanvragen meer dan 2% zijn en het behalen van de servicetermijn in het geding komt, wordt dit in kaart gebracht en kan dit resulteren in een formatieuitbreiding binnen het Zorgteam. Daarnaast kijken we constant naar het aanscherpen van werkprocessen zodat we efficiënt blijven werken.
26	GBK	Programma 2	15	Wat is de verwachte stijging van het aantal inwoners in Koggenland voor 2023, 2024, 2025, 2026 en 2027 verdeeld over de leeftijdsgroepen 0-23, 24-65 en 65+ jaar?	De gemeente Koggenland heeft op dit moment 23606 inwoners. Op 1 januari van dit jaar was dat 23515. Het aantal inwoners steeg het afgelopen jaar licht. Om een indicatie te geven: in 2019 stond de teller op 22740 en in 2016 op 22471. Alle cijfers zijn inzichtelijk op de website van het Centraal Bureau van Statistiek, evenals een overzicht op gecategoriseerd op leeftijd: https://www.cbs.nl/nl-nl/reksen/redactioneel/bevolkingsontwikkeling . Een prognose van de ontwikkeling per leeftijdsgroep kan de gemeente niet geven.

27	GBK	Programma 2	15	Hoe groot was het aantal ondersteuningsvragen in 2022? Wat is de prognose voor 2023, 2024,2025,2026 en 2027?	Afgelopen jaren zien we in Koggenland, net als bij andere gemeenten, een toename van het aantal hulpvragen binnen het sociaal domein. In 2022 zijn voor Jeugd 452 voorzieningen afgegeven. Voor de Wmo waren dat er 519. Voor deze aantallen gaat het alleen om ondersteuningsarrangementen. In de begroting 2024 en verder is voor de Wmo en Jeugd rekening gehouden met 2% hogere beschikkingen en arrangementen.
28	PvdA/GL	Programma 2	15	Kunt u aangeven of (zoals verzocht in de Motie van de Raad) het college voor 1 maart terug komt op de vraag om aansluiting te zoeken bij het Kansfonds in het kader van het armoedebeleid (Geef geld)?	Het college komt voor 1 maart terug op de vraag om aansluiting te zoeken bij het Kansfonds. De motie maakt onderdeel uit van het project armoede.
29	PvdA/GL	Programma 2	16	In 2013 is het financieel herstelplan GGID van de GGD HN vastgesteld. In het najaar van 2023 of het voorjaar van 2024 is meer bekend over de financiële consequenties. Kunt u aangegeven wat hiermee concreet wordt bedoeld nadat de gemeenteraden eerder de besluitvorming over de dekking van de mislukking van het oorspronkelijke GGID en de aanvullende kostenstijgingen al hebben vernomen en hebben verwerkt in de begroting 2024?	De GGD HN dient wel de beschikking te hebben over een elektronisch kinddossier. Hiervoor moet een aanbesteding uitgeschreven worden. Dit proces wordt nog doorlopen en t.z.t. wordt een digitaal pakket aangeschaft en deze kosten zijn nu nog niet inzichtelijk.
30	VVD	Programma 2	16	Welke consequenties heeft de spreidingswet voor de begroting 2024 voor Koggenland?	De Spreidingswet is recent door de Tweede Kamer aangenomen. Aanvaarding door de Eerste Kamer is nog onzeker. Het uitgangspunt is dat de kosten voor de opvang van asielzoekers voor rekening van het Rijk en/of het COA komen en daarom geen consequenties voor de begroting van 2024 heeft.

31	GBK	Programma 2	16	<p>Wat is het huidige bereik van de huidige minimaregelingen? Hoe wordt de beoogde toename van dit bereik (+10%) gemonitord?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bijzondere bijstand 234 - Collectieve zorgverzekering 165 - Energietoeslag 650 - Studietoeslag 2 - Kwijtschelding gemeentelijke belastingen 186 - Koggenfonds 193 <p>Gebruik minimaregeling per huishouden in 2023 tot nu toe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bijzondere bijstand 165 - Collectieve zorgverzekering 145 - Energietoeslag - Studietoeslag 2 - Kwijtschelding gemeentelijke belastingen 167 - Koggenfonds <p>Er wordt gebruik gemaakt van een dashboard waar de benodigde managementinformatie uit kan worden gehaald. In 2024 zal het plan om de minimaregelingen meer onder de aandacht te brengen worden opgeleverd en uitgevoerd.</p> <p>Er wordt gebruik gemaakt van een dashboard waar de benodigde managementinformatie uit kan worden gehaald. Na 2024 en 2025 zal worden gekeken of het aantal aanvragen, en dus het bereik, is toegenomen ten opzichte van de voorgaande jaren.</p>
----	-----	-------------	----	--	--

32	GBK	Programma 2	16	Één op de dertien kinderen groeit op in armoede. Zijn er cijfers bekend over om hoeveel kinderen het gaat in de gemeente Koggenland?	Volgens het CBS leeft in 2022 5,1% van de Koggenlandse kinderen in huishoudens met een inkomen tot 120% van het minimum. Dit zijn ongeveer 200 kinderen. Hierbij moet worden opgemerkt dat de vermogenssituatie van deze huishoudens niet bekend is. In 2022 is voor 126 kinderen gebruik gemaakt van het Kinderkoggenfonds maatwerkbijdrage.
33	GBK	Programma 2	17	Hoe groot zijn/is de wachtlijst voor specialistische jeugdzorg? Wat is het beoogde effect van het "aanpakken"?	Over het algemeen hebben we bij de specialistische jeugdzorg van zorgaanbieders te maken met wachtlijsten. De lengte van de wachtlijst kan echter per aanbieder en soms per zorgvorm fluctueren. Zo is een aanbieder afhankelijk van het aantal zorgvragen dat ze ontvangen maar ook in hoeverre er voldoende personeel aanwezig is om deze vragen op te pakken. In onze regio hebben we het instrument 'beschikbaarheidswijzer' ingevoerd dat voor zowel voor de inwoners als de gemeenten inzicht geeft in de wachtlijsten per zorgaanbieder. Door wachtlijsten bij zorgaanbieders aan te pakken, kan de zorg tijdig worden gestart zodat het probleem bij de jongere/gezin niet verergert. Als de zorg eenmaal is gestart, wordt deze geleverd binnen de gemaakte afspraken. Als de situatie er om vraagt, wordt vanuit het Zorgteam overbruggingszorg ingezet.
34	D66	Programma 2	18	De nieuwe gymzaal/gymzalen Obdam wordt hier wel benoemd als "projectmatig aangepakt", maar de voorgestelde financiering zoals benoemd in de perspectiefnota (" <i>... rekening te houden met een mogelijke investering van circa € 4.963.000. Wij stellen voor om in het meerjareninvesteringsoverzicht voorlopig van dit bedrag uit te gaan</i> ") kan ik niet terugvinden. Waar is deze ondergebracht?	In de beeldvormende commissie van november staat dit op de agenda voor nadere toelichting en informatie. in aanloop daarnaartoe zal u een memo krijgen met de stand van zaken en afwegingen en dilemma's. Doel is om de raad van december een investeringsvoorstel te brengen.
35	PvdA/GL	Programma 2	18	Kunt u aangeven of en welke concrete acties worden ondernomen in 2024 opdat het aantal 18-minners dat tandarts bezoekt weer toeneemt? Momenteel bezoekt in Westfriesland slechts zo'n 50% van de 18-minners de tandarts voor de controle van het gebit, terwijl dit voor de ouders geen kosten met zich meebrengt.	Professionals in het Zorgteam, bij de jeugdgezondheidszorg, in de kinderopvang en in het onderwijs hebben een signalerende functie. Via deze vindplaatsen wordt gewezen op de noodzaak van tandartsbezoek bij 18-minners en wordt doorverwezen naar de tandarts.
36	GBK	Programma 2	19	De signaleringsfunctie van de professionals in de omgeving van 0 tot 4 jaar verbetert. Moet die verbeterd worden? Hoe gaat die verbeterd worden? Was die hiervoor niet voldoende verbeterd?	De JOGG aanpak Gezonde Jeugd Gezonde Toekomst ondersteunt de vindplaatsen. Vanuit deze aanpak wordt materiaal beschikbaar gesteld aan professionals om met ouders / verzorgers in gesprek te gaan over de gezonde leefstijl. Dit materiaal kan professionals helpen bij de uitvoering van de signaleringsfunctie en bij een eventuele doorverwijzing.

37	GBK	Programma 2	19	We geven uitvoering aan het project Rookvrij Leven voor iedereen, gericht op de inwoners met een lage sociaal-economische positie. Uit recent onderzoek blijkt dat roken explosief toeneemt onder jeugdigen en jongeren. Waarom niet gekozen voor deze doelgroep?	Inzetten op de doelgroep lage SEP is een voorwaarde van de subsidieaanvraag. Bij deze groep zijn over het algemeen meer gezondheidsachterstanden aanwezig. Uit de GGD Monitor is gebleken dat er in Koggenland meer inwoners roken (leeftijd 18-64 jaar) die een lagere opleiding hebben dan inwoners met een hogere opleiding. Onder deze doelgroep zit ook een klein aandeel jongeren. Begin 2024 vindt er vanuit de "Wijkaanpak Rookvrij leven voor iedereen" een bijeenkomst plaats voor inwoners. Tijdens deze bijeenkomst wordt de behoefte en wensen opgehaald, maar zal ook aandacht gegeven worden aan het onderwerp roken/vapen bij jongeren (12-23 jaar).
38	CDA	Programma 2	19	Vervanging kunstgrasvelden. Wordt er nu wel rekening gehouden met het reserveren voor de vervangingen over 10 jaar? Dan hoeft er over 10 jaar geen krediet meer te worden vrijgemaakt.	Het RV kunstgrasvelden vanuit de raadsvergadering van oktober 2023 is gedekt vanuit de Algemene Reserve. Op dit moment wordt er geen rekening gehouden met een vervangingsinvestering. Bij Investeringen die vanuit de Algemene Reserve gedekt worden zal op het moment dat er een nieuwe danwel vervaningsinvestering moet worden gedaan opnieuw gedekt moeten worden óf vanuit de begrotingsruimte óf vanuit het vermogen.
39	VVD	Programma 2	21	Is de woonzorganalyse al afgerond nu?	De Woon-Zorg analyse is nog niet afgerond. Dit is naar verwachting in het eerste kwartaal van 2024. De raad ontvangt op 13 november een raadsmemo om de stand van zaken uitgebreider toe te lichten.
40	CDA	Programma 2	24	Jeugd 0-23 jaar: € 316.000, gesaldeerde afname incidenteel budget voor meerkosten, en toename aantal af te geven beschikkingen. Graag deze bedragen specificeren. Het gaat, volgens mij, om een stijging van het ene bedrag en een daling van het andere.	De € 316.000 is als volgt opgebouwd: -afname van het incidentele budget meerkosten jeugdzorg van € 1.000.000; -toename van € 684.000 door indexatie en de stijging van het aantal af te geven beschikkingen/arrangementen.
41	VVD	Programma 3	26	Op blz 26 word de veiligheid van bedrijventerreinen in de tekst genoemd. Wat wordt hiermee bedoeld. Onderzoek naar ondermijning, camera toezicht of ander zaken. Is hier een bedrag voor gebudgeteerd?	Veiligheid van bedrijventerreinen maakt onderdeel uit van een van de hoofddoelstellingen. Er zijn verschillende activiteiten die daar over meerdere jaarschijven aan bijdragen. Wanneer activiteiten niet gedekt kunnen worden uit bestaande middelen, worden deze opgenomen in de begroting.
42	GBK	Programma 3	26	Wat zijn de huidige waardes van de benoemde indicatoren voor een veilige groene, fijne woon- en leefomgeving? Wat is de ambitie per indicator waarnaar gestreefd wordt?	Er is geen ambitie aan de indicatoren gekoppeld. De indicatoren zijn bedoeld om trends waar te nemen en deze worden gebruikt bij de (tussen)evaluatie van het college uitvoeringsprogramma in 2024.
43	GBK	Programma 3	26	Zelfde vraag als vorige, maar dan voor verbeteren ondernemersklimaat	Er is geen ambitie aan de indicatoren gekoppeld. De indicatoren zijn bedoeld om trends waar te nemen en deze worden gebruikt bij de (tussen)evaluatie van het college uitvoeringsprogramma in 2024.

44	CDA	Programma 3	27	Duurzaamheid: wat is de status van de verkenningfase voor de warmtetransitie in de verkenningwijken?	<p>In maart 2023 zijn inwonersavonden georganiseerd in de verkenningwijk Avenhorn Zuid en in mei 2023 in de verkenningwijk Obdam West. Door deze avonden is meer inzicht verkregen in waar inwoners tegen aanlopen bij het verduurzamen (isolatie, verdere stappen naar aardgasvrij) van hun woningen en in welke rol/ondersteuning zij hierin vanuit de gemeente verwachten.</p> <p>De uitkomsten hiervan worden meegenomen bij de isolatie aanpak voor koopwoningen en de vervolgstappen hierop.</p>
45	GBK	Programma 3	27	Wat is de definitie van klimaatadaptief? Waar werkt KL naar toe richting 2050? Kunt u een indicatie geven van de actuele mate van klimaatadaptiviteit van KL?	<p>De definitie van klimaatadaptatie is het voorbereiden op de risico's van het veranderende klimaat en de omgeving hierop aanpassen. Voor klimaatadaptief geldt dus niet één definitie. Gaat het om een plek waar kans is op droogte, dan is het klimaatadaptief inrichten van deze plek in dat er rekening wordt gehouden met het verminderen van deze risico's.</p> <p>We werken toe naar doelstellingen die zijn geformuleerd in de Ruimtelijke Adaptatiestrategie (RAS) 2021 om Koggenland in 2050 klimaatadaptief te maken. We hanteren bij nieuwbouwplannen het Basisveiligheidsniveau Klimaatadaptatie, ook maken we gebruik van het inspiratieboek (2022) dat wij hebben laten opstellen met de Westfriese gemeenten.</p> <p>De mate van klimaatadaptiviteit van de gemeente is lastig toe te lichten, de stresstest (2020) geeft hier inzicht in. Deze pagina werkt op dit moment niet, maar komt binnenkort weer online. Eind dit jaar delen we informatie over de mijlpalen van Koggenland binnen de RAS met de raad, hierbij zal een werkende link toegevoegd worden.</p>
46	GBK	Programma 3	28	Is de woon-zorg analyse voor de Raad beschikbaar?	De Woon-Zorg analyse is nog niet afgerond. Dit is naar verwachting in het eerste kwartaal van 2024. De raad ontvangt op 13 november een raadmemo om de stand van zaken uitgebreider toe te lichten.
47	GBK	Programma 3	28	Hoeveel startesleningen zijn er in 2022 verstrekt? Wat is de verwachting van dit aantal voor de jaren 2023, 2024, 2025, 2026 en 2027?	In 2022 zijn er totaal 44 startersleningen verstrekt. De verwachting is dat dit in 2023 ongeveer op hetzelfde aantal uitkomt. De bouw van nieuwbouwwoningen heeft een positieve impuls op de startersleningen. De verwachting is dat het aantal vanaf 2024 toeneemt. Dit blijft echter wel afhankelijk van de veranderingen in de gehele woningmarkt.

48	PvdA/GL	Programma 3	29	Spuk Lokale Aanpak Isolatie Aangegeven wordt dat de gemeente een risico loopt op de uitvoering en afwikkeling van deze regeling. De gemeente mag voor maximaal 263 woningen het bedrag van € 1.460 verantwoorden. Kunt u toelichten hoe u het risico voor het deel dat door de aanvragers wordt veroorzaakt (meer besteden dan toegestaan, niet tijdig besteden) ook bij de aanvragers heeft gelegd?	Door de eigenaar-bewoner niet meer dan 1460 euro vanuit de Spuk uit te keren zal er nooit boven dit bedrag per woning worden uitgekeerd. Door eisen te koppelen aan het besteden van het geld en hier een controle op te doen, sturen we actief op het voldoen aan de resultaatverplichting. Om dit goed tot uitvoer te brengen wordt een projectleider en beleidsmedewerkers ingezet. Aanvulling vraag: Wat is dan de overblijvende zorg indien het fout gaat? Antwoord: De ontvanger van de Spuk (gemeente) is verantwoordelijk voor de verantwoording aan het Rijk. Het enige risico dat overblijft is dat er niet voor voldoende woningen verantwoording aan het Rijk wordt afgelegd (doordat onvoldoende woning-eigenaren daadwerkelijk voldoende isolatiemaatregelen hebben genomen) waardoor een deel van de Spuk teruggestort moet worden naar het Rijk. Hiervoor is de monitoring van belang.
49	PvdA/GL	Programma 3	29	Duurzaamheidstaken Voor de uitvoering van de duurzaamheidstaken geeft u aan dat structurele financiering vanuit het Rijk nodig is. Deze middelen zijn toegezegd tot en met 2026. Kunt u aangeven om welk bedrag dit gaat? Kunt u tevens aangegeven hoe u dit nu in de meerjarenraming heeft verwerkt?	Het gaat om een bedrag van €1.253.903 uit te betalen als voorschot in 3 tranches. 1 april 2023--> €414.210 1 jan 2024 --> €417.725 1 jan 2025 --> €421.725 De voorschotten kunnen gebruikt worden voor uitgaven in de twee kalenderjaren volgend op het jaar van uitbetaling van het voorschot. Het voorschot van 2023 dus tot uiterlijk 31 december 2025, het voorschot van 2024 tot uiterlijk 31 december 2026 en het voorschot van 2025 tot uiterlijk 31 december 2027. Aanvulling vraag: het bedrag (1,2 miljoen) krijgen we in drie stukjes. is dit bedoeld tot 2026? En wat als het rijk stopt met betalen? -> Wat gebeurt er als het rijk de financiering niet verleend, zijn de inkomsten dan begroot? Antwoord: in de begroting is dit neutraal opgenomen, tegenover de baten staan de lasten begroot. En daarnaast hebben we reeds een beschikking voor de volledige €1.253.903 ontvangen van het Rijk, daardoor zijn de te ontvangen betalingen vanuit het Rijk geborgd.
50	GBK	Programma 3	29	Hoe groot is de "eerste pluk" van in totaal 160 woningen waarmee gestart gaat worden?	Hoe groot de eerste pluk in 2024 gaat worden is nog niet bekend. De opdracht aan de (nog te selecteren) aannemer is om in de periode tussen (van) 2024 tot en met 2026 in totaal 160 woningen te verduurzamen. Op dit moment loopt de aanbesteding. De aannemer doet ons na aanbesteding een voorstel met aantal woningen per jaar.

51	GBK	Programma 3	29	Hoeveel % van het huurwoningenbestand Koggenland is inmiddels voorzien van zonnepanelen? Wat is het totale vermogen wat is opgesteld (Wp)? Welke ambitie hanteert KL voor de jaren 2023, 2024, 2025, 2026 en 2027?	<p>Circa 50 huurwoningen zijn voorzien van zonnepanelen.</p> <p>Aanvulling vraag (wat betreft het percentage, vermogen en welke ambitie):</p> <p>Antwoord: Circa 50 huurwoningen (6% van het woningbezit) zijn voorzien van zonnepanelen. Het aantal Wp is niet eenvoudig op te halen. Uitgaande van 3 panelen per woning en 400 Wp per paneel is de uitkomst 60.000Wp. (aannee op basis van het voorgaande). Onze ambitie is om in korte tijd zo veel mogelijk huurwoningen te voorzien van zonnepanelen. We verkennen op dit moment de exploitatie en de mogelijkheden voor het afnemen en beheren van zonnepanelen bij één partij. In 2024 willen we starten met de uitrol hiervan.</p>
52	VVD	Programma 3	30	Aangevuld: is het mogelijk de entrees van de bedrijven ook mee te nemen in het plan van aanpak verfraaien dorpsentrees?	Antwoord: dit betreft een politieke vraag.
53	GBK	Programma 3	30	Hoe groot was in 2022 het aantal verkeersongevallen op gemeentelijke wegen? Wat is de ambitie voor de vermindering van het aantal daarvan voor de jaren 2023, 2024, 2025, 2026 en 2027?	<p>In 2022 vonden er 68 geregistreerde verkeersongevallen op gemeentelijke wegen plaats en op wegen van het hoogheemraadschap vonden 17 geregistreerde verkeersongevallen plaats.</p> <p>Ondanks de verkeerstoename is ons streven dat er de komende jaren op gemeentelijke wegen steeds minder verkeersongevallen plaatsvinden. Het onlangs ondertekende Uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid streeft 0 verkeersongevallen na in 2050.</p>
54	D66	Programma 3	30	Verduurzaming energielabels van het Woningbedrijf. In memo van maart stond een richtbedrag voor 2024 e.v. Er is al een "voorstel in voorbereiding", maar meerdere voorstellen komen ook al in o.a. de meerjarenramingen terug en dit is geen kleintje. Waar kan ik deze terugvinden?	<p>Voor de investeringen in het Woningbedrijf heeft uw raad in de raad van oktober twee kredieten ten behoeve van nieuwbouw beschikbaar gesteld. De benodigde investeringen voor verduurzaming worden aan u voorgelegd in de raadsvergadering van december 2023.</p> <p>De investering voor de komende drie jaar bedraagt € 11.558.400,- Financieel kan de investering verduurzaming over 2024, 2025 en 2026 opgevangen worden binnen het Woningbedrijf door middel van inzet van of het begrotingsoverschot van óf de bestemmingsreserve van het Woningbedrijf.</p>
55	VVD	Programma 3	32	We versterken de toekomstbestendigheid van de bedrijventerreinen, de samenwerking tussen gemeente, regio en bedrijfsleven en we leggen een verbinding met het onderwijs; Hiervoor zie ik geen budget. Hoe wil de gemeente dit gaan financieren en uit welk potje moet dit dan komen?	Er zijn verschillende activiteiten die daar over meerdere jaarschijven aan bijdragen. Wanneer activiteiten niet gedekt kunnen worden uit bestaande middelen, worden deze opgenomen in de begroting.

56	VVD	Programma 3	32	We vergroten de verkeersveiligheid en toegankelijkheid van de bedrijventerreinen. Hiervoor zie ik geen budget. Hoe wil de gemeente dit gaan financieren en uit welk potje moet dit dan komen?	<p>Op bedrijventerrein Braken worden de voorrangregelingen op de kruispunten aangepast en daarmee duidelijker gemaakt. Dit wordt binnen het bestaande verkeersbudget uitgevoerd.</p> <p>Daarnaast zijn wij (in overleg met de provincie en de Ondernemersvereniging Koggenland) bezig met de "Werkgeversaanpak" om duurzame mobiliteit op de bedrijventerreinen Vredemaker-Oost en West te stimuleren.</p> <p>Uit de mobiliteitsscan van de ondernemers van deze bedrijventerreinen is gebleken dat met name in het uitbreiden van het fietsgebruik (in theorie) veel potentie zit, en dat de potentie in de uitbreiding van het openbaar vervoer zeer minimaal is.</p> <p>We gaan gezamenlijk na hoe we het fietsgebruik in de praktijk verder kunnen stimuleren op de korte en lange termijn. Hierbij wordt o.a. gedacht aan een mogelijke extra fietsontsluiting bij Vredemaker-Oost aan de zuid-oostzijde bij het kruispunt N194-N243 (waarmee bepaalde fietsroutes korter gemaakt kunnen worden). Aslmede de koppeling met openbaar vervoer bv. met elektrische deelfietsen op het station in Hoorn/Obdam. Omdat nog niet bekend is wat er haalbaar is, is ook nog niet bekend of er kosten voor de gemeente zijn.</p>
57	D66	Programma 3	32	Met betrekking tot het Ondernemersfonds staat er een contradictie op p34: "We starten een onderzoek om te verkennen of een ondernemersfonds gewenst is" versus p37: "... een incidenteel budget beschikbaar gesteld voor voorbereidingskosten voor het invoeren van het ondernemersfonds". Kunt u specifieker maken wat precies de doelstelling is?	<p>Het voorstel is om te onderzoeken of een ondernemersfonds wenselijk is dit om o.a. bij te dragen aan het versterken van onze bedrijventerreinen en de agrarische sector.</p> <p>Met deze kosten wordt het voorbereidende onderzoek bekostigd. Wat bij positieve bevindingen kan leiden tot een voorstel richting de raad voor het invoeren van een ondernemersfonds. Vervolgens is het aan de raad om hierover een besluit te nemen voor het wel of niet invoeren van een ondernemersfonds.</p>
58	VVD	Programma 3	33	Klopt het dat er, behalve 60K reservering voor het ondernemersfonds, verder geen investeringen zijn opgenomen t.b.v. het verbeteren van het ondernemersklimaat, inclusief de agrarische sector? De veiligheid van de bedrijventerreinen, gebruik van een ondernemersloket, etc?	<p>Wanneer activiteiten niet gedekt kunnen worden uit bestaande middelen, worden deze opgenomen in de begroting.</p> <p>Aanvulling vraag: er zijn geen investeringen opgenomen?</p> <p>Antwoord: Dat klopt, verschillende projecten voeren wij uit met de middelen uit de bestaande budgetten. Te denken valt aan: de Kom binnen bij bedrijven Dagen, Task force verblijfsrecreatie, Werkplaats Digitaal Ondernemen, gratis cursussen via het Startersloket, aanpassen voorrangssituatie op de Braken Obdam, verkenning fietspotentie van bedrijven op de Vredemaker en het uitvoeren van energiescans bij bedrijven op de Braken en de Vredemaker. Het Ontwikkelingsbedrijf ook diverse taken voor ons uit. Voor sommige projecten maken wij ook gebruik van een provinciale/ rijks- subsidie.</p>

59	PvdA/GL	Programma 3	34	<p>Ondernemersfonds</p> <p>"€ 60.000: in 2024 is een incidenteel budget beschikbaar gesteld voor voorbereidingskosten voor het invoeren van het ondernemersfonds".</p> <p>Er is geen besluit tot invoering van het ondernemersfonds. De middelen zijn beschikbaar gesteld voor het onderzoek naar de mogelijkheid en het draagvlak.</p> <p>Is dit correct? Zo ja, wilt u dan de tekst aanpassen voor de begrotingsbehandeling in de Raad?</p>	<p>De voorbereidingskosten voor het invoeren van het ondernemersfonds worden rond de €60.000,- geschat. Hiervoor worden de mogelijkheden in 2024 verkend.</p> <p>Met deze kosten wordt het voorbereidende onderzoek bekostigd. Wat bij positieve bevindingen kan leiden tot een voorstel richting de raad voor het invoeren van een ondernemersfonds. Vervolgens is het aan de raad om hierover een besluit te nemen voor het wel of niet invoeren van een ondernemersfonds.</p> <p>Aanvullende vraag: het gaat om 2 zaken; er is alleen budget vrijgemaakt (toe besloten) om de invoering van het fonds te onderzoeken; er is nog geen besluit over de invoering zelf. Wordt de tekst in de financiële toelichting hierop aangepast?</p> <p>Antwoord: Als toelichting wordt aangegeven dat er nog wel een raadsvoorstel zal volgen. De €60.000 is voor het voorbereidend onderzoek. Op een later moment komen we terug met de uitkomsten van het onderzoek. Hierna volgt een raadsvoorstel.</p>
60	VVD	Programma 3	34	<p>Klopt het dat er geen investeringen voor 2024 zijn gereserveerd voor de verkeersveiligheid van Berkhout, waar onlangs een uitgebreid onderzoeksrapport van is gepresenteerd?</p>	<p>Ja, dat klopt.</p> <p>Er worden vervolgonderzoeken uitgevoerd die uit bestaande budgetten gefinancierd worden. Voor de maatregelen die uit de vervolgonderzoeken naar komen wordt volgens de huidige planning in het vierde kwartaal van 2024 aan de gemeenteraad krediet aangevraagd.</p> <p>Aanvulling: de VVD kondigt een amendement aan ten behoeve van de reservering voor de investering, naar aanleiding van het verkeersonderzoek Berkhout.</p>
61	D66	Programma 3	34	<p>Naar aanleiding van deze tekst: "<i>We werken een visie uit voor ontwikkelmogelijkheden van (agrarische) bedrijven in het landelijk gebied</i>" de vraag: wiens visie? Gemeentelijk? College? Ambtelijk? Wat wordt de gewenste juridische en/of bestuurlijke status van deze visie?</p>	<p>De visie wordt vastgesteld in het college en maakt later onderdeel uit van de Omgevingsvisie.</p>
62	CDA	Overhead	36	<p>De salaris kosten overhead: onder bullet 5 staan een aantal posten die niet terug komen in 2025. Hoe zit dit? Graag een verduidelijking van deze cijfers, en waarom deze posten niet terugkomen na 2024.</p>	<p>Onder bullet 5 staat weergegeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Incidentele formatieuitbreiding - Dit betreffen indicentele uitbreidingen voor 2024 die niet terugkomen in 2025 vanwege het incidentele karakter of dat 2024 wordt gebruikt als proefjaar om daarna een verzoek tot structurele uitbreiding in de begroting 2025 op te nemen. - RVU - De regeling RVU is een regeling die voortkomt uit de Cao Gemeenten waar een voorziening voor opgenomen is. Deze voorziening is alleen voor 2024 gehonoreerd en niet voor het meerjarenperspectief. - Traineeship - In 2024 willen we een traineeshipprogramma ontwikkelen, hiervoor verwachten wij een budget van 25.000 voor 2024 nodig te hebben. VOor 2025 volgt een verzoek als duidelijk wordt wat de kosten voor 2025 en het meerjarenperspectief bedragen. - De overige posten zijn incidenteel van aard.

63	VVD	Paragraaf 1 Lokale heffingen	38	Deelvraag 1:Fornensenbelasting en toeristenbelasting worden geïndexeerd verhoogd. Maar het totale bedrag aan inkomsten neemt €15.000 af t.o.v begroting 2023.	De tarieven zijn met 5,4% gestegen terwijl de opbrengst toeristenbelasting gelijk is gebleven en de opbrengst forensenbelasting is verlaagd. We verwachten een lagere belastingopbrengst van de Forensenbelasting vanwege de aankomende huuropzeggingen op het Ursemmerhof. De opbrengst toeristenbelasting blijft gehandhaafd omdat er nog geen ervaring is opgedaan met deze belasting.
64	VVD	Paragraaf 1 Lokale heffingen	38	Deelvraag 2: Er worden steeds meer vergunningen voor huisvesting arbeidsmigranten verleend. Betekend dit dat de mensen die tijdelijk in Koggenland verblijven zich nu meteen in het GBA als inwoners laten inschrijven?	Nee.
65	VVD	Paragraaf 1 Lokale heffingen	38	Deelvraag 3: Welke acties cQ resultaten zijn er in 2023 behaald?	Er zijn nog geen specifieke acties ondernomen om de arbeidsmigranten ingeschreven te krijgen. De kwaliteit van de inschrijving per locatie is wisselend, Hulkerweg 10 staan er 91 ingeschreven. Noorderbrug 5-7 zijn er 7 ingeschreven. Er is op dit moment bij Burgerzaken en Belastingen geen overzicht hoeveel arbeidsmigranten er in Koggenland staan ingeschreven.
66	GBK	Programma 3	40	De woningwaarde is met 5% gestegen. In de tarieven (nog door de raad vast te stellen) voor 2024 blijven de OZB tarieven gelijk of stijgen. Dit lijkt niet in lijn met het uitgangspunt om een gelijke opbrengst te verkrijgen. Graag een toelichting hierop.	Het college heeft besloten om het voor te stellen tarief OZB Woningen Eigendom 2024 niet te verhogen of verlagen maar gelijk te stellen met die van het jaar 2023.
67	VVD	Paragraaf 1 Lokale heffingen	40	Hoeveel WHA zijn er in Koggenland voor de afvalstoffenheffing. Gesplitst naar één persoons huishoudens en meerpersoons huishoudingen. Voor hoeveel WHA hebben we een extra bak voor restafval en voor de GFT bak.	Het WHE op peildatum 01-01-2024 is geschat op: 9688. Verdeelt over 2741 éénpersoonshuishoudens en 7044 meerpersoonshuishoudens. 13 WHE met extra bak voor restafval naast de gewone bakken en 9 WHE met extra bak medische indicatie. Extra GFT bakken worden voor de belastingheffing niet geregistreerd omdat deze kosteloos bij een restafvalbak wordt geleverd.
68	PvdA/GL	Paragraaf 1 Lokale heffingen	41	Toeristenbelasting en Forensenbelasting In de tekst wordt aangegeven dat de index van deze belastingen circa 5% is. De opbrengsten voor beide belastingen zijn in 2024 echter lager begroot? Welke ontwikkeling ligt hieraan ten grondslag?	Enkel de forensenbelasting is lager begroot, de begrote opbrengst toeristenbelasting blijft gelijk. We verwachten een lagere belastingopbrengst van de Forensenbelasting vanwege de aankomende huuropzeggingen op het Ursemmerhof.

69	PvdA/GL	Paragraaf 1 Lokale heffingen	42	<p>Begraafplaatsen</p> <p>Aangegeven wordt dat de kostendekkendheid van de begraafplaatsen in de begroting 2024 verder daalt van 43,5 % naar 32,8%.</p> <p>Feit is dat de opbrengsten van de begraafplaats direct voor 100% worden verwerkt in de exploitatie terwijl deze opbrengst mede is bedoelt voor de dekking van de kosten van het onderhoud in de daarop volgende jaren.</p> <p>Kunt u aangegeven hoeveel groot het verschil is van tussen de hoogte van het grafrecht en de totale kosten voor de duur van dit grafrecht (uitgaande van een constante prijs)?</p> <p>Kunt u tevens wat het dekkingspercentage is van de betaalde grafrechten t.o.v. de kosten die worden gemaakt tijdens de looptijd van het grafrecht?</p>	<p>Rechthebbenden van een graf betalen zowel grafrecht als onderhoudsrecht.</p> <p>De jaarlijkse inkomsten van deze twee rechten zijn gemiddeld € 55.000 (bron: rapportage Toekomstbestendig begraven gemeente Koggenland).</p> <p>Deze inkomsten worden benut om (een deel van) het onderhoud van de begraafplaatsen te bekostigen.</p> <p>De onderhoudskosten voor alle begraafplaatsen zijn € 165.600 (bron: rapportage Toekomstbestendig begraven gemeente Koggenland).</p> <p>Dit komt neer op een dekkingsgraad van 33,2%.</p> <p>Aanvullende vraag: wat kost het om over een periode van 10 jaar een graf te onderhouden en wat betaal je daar voor, kortom hoe zit het precies met de kostendekkendheid?</p> <p>Antwoord: Een rechthebbende van een huurgraf betaald voor een periode van 10 jaar € 834 voor het grafrecht en € 697 voor het onderhoud. De gemeente is verantwoordelijk voor het rechtzetten van de gedenksteen na inzakking (vaak een paar jaar na uitgifte graf) en het verwijderen van verwelkte bloemen/beplanting. De kosten (voor de onderhoud van een graf) zijn een fractie van de onderhoudskosten die een rechthebbende betaald. Het grafrecht én onderhoudsrecht wordt benut om het beheer en onderhoud van de algehele begraafplaats(en) te bekostigen. In beginsel zijn de nabestaanden verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van het graf; het is immers ook hun eigendom.</p>
70	PvdA/GL	Paragraaf 2 Weerstandvermogen	44	<p>Op pagina 79 van de begroting geeft u aan dat de algemene reserve na de besluiten over de voorliggende begroting, eind 2024 € 8,4 miljoen groot is. In de paragraaf weerstandsvermogen wordt gerekend met een omvang van € 16 miljoen. Het belangrijkste deel van de inzet van de algemene reserve is de dekking van de voorgenomen investeringen.</p> <p>Naast de algemene reserve wordt gerekend met een onbenutte belastingcapaciteit van € 2,8 miljoen. Ten opzichte van de huidige OZB opbrengst wordt dat bereikt als de tarieven met 56,6% worden verhoogd.</p> <p>Kunt u aangeven of dit correct is?</p> <p>Klopt het dat de lasten voor een meerpersoons huishouden dan zouden stijgen van gemiddeld € 886 (Afalstoffenheffing € 404, rioolheffing € 102, OZB € 380) per jaar naar € 1.101 euro per jaar?</p>	<p>Het tarief hangt onder andere af van de waarde van de woningvoorraad en de totale opbrengst die we willen genereren. Het valt dus niet precies te berekenen. Bij gelijkblijvende opbrengst en gelijkblijvende vastgoedmarkt komt de onbenutte belasting capaciteit van € 2,8 miljoen inderdaad neer op een stijging van 56,6%.</p> <p>Echter --> Voordat er overwogen wordt of het OZB tarief verhoogd gaat worden zal het college eerst overwegen welke kosten er vermeden kunnen worden. Een onwaarschijnlijke stijging in de OZB tarieven is dan niet aan de orde.</p> <p>Maar om antwoord te geven op de vraag; De OZB zou behoorlijk stijgen. De inkomsten voor rioolheffing en afvalstoffenheffing staat hier volledig los van. Afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn retributies en mag geen winst op gemaakt worden (maximaal 100% kostendekkend).</p>

71	PvdA/GL	Paragraaf 2 Weerstandsvermogen	45	<p>Stille Reserves</p> <p>In de begroting staat: "Stille reserves ontstaan als activa tegen een te lage waarde of tegen nul euro zijn gewaardeerd." Wij nemen aan dat de activa correct zijn gewaardeerd volgens de geldende regels en dat bedoelt is te schrijven. "Stille reserves ontstaan als activa tegen een lagere waarde dan economische waarde zijn gewaardeerd."</p> <p>Deze activa zijn er wel in Koggenland, maar zijn al verwerkt in de begroting als opbrengst van woningen van het Woningbedrijf.</p> <p>Graag zien wij een aanpassing van de tekst waarin de tekst is aangepast en wordt aangegeven dat deze opbrengst in de begroting al is verwerkt</p>	<p>Stille reserves worden tot nu toe niet opgenomen.</p> <p>De opbrengst waar u naar verwijst, zijn de jaarlijkse boekwinsten van woningen die binnen het woningbedrijf verkocht worden.</p>
72	PvdA/GL	Paragraaf 2 Weerstandsvermogen	45	<p>In de tabel met de 10 grootste risico's valt op dat enkele zaken niet worden benoemd maar zich zeer frequent in Koggenland voordoen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gedurende het jaar vindt er bijstelling plaats van de bijdrage aan verbonden partijen, hetzij doordat taken niet goed zijn begroot, hetzij door prijsstijgingen. Bij diverse verbonden partijen is aangegeven dat het weerstandsvermogen niet toereikend is. Indien een verbonden partij (gemeenschappelijke regeling) tegen een tekort aanloop komen de kosten hiervan terecht bij de deelnemers; - in de categorie prijsstijging zijn alleen de ICT kosten benoemd. <p>Kunt u aangeven welk percentage aan niet begrote stijging overeenkomt met het genoemde risico van € 80.000?</p> <p>Kunt u tevens aangeven wat een niet begrote stijging van 2% zou betekenen voor de overige goederen en diensten (inclusief electra en gas)?</p> <ul style="list-style-type: none"> - de kosten van onderhoud zijn voor enkele onderdelen nog niet bekend omdat er nog nieuwe plannen moeten worden gemaakt. De afgelopen jaren is een aantal keren gebleken dat er lopende het jaar direct middelen beschikbaar gesteld moeten worden voor vervangingsinvesteringen. Is dit risico nu verder uitgesloten? Zo ja, hoe heeft u dat kunnen borgen? Zo nee, dan lijkt het raadzaam dit risico op te nemen? 	<p><u>Verbonden partijen</u></p> <p>Voor tekorten of overschotten op budgetten wordt u een begrotingswijziging voorgelegd via de perspectiefnota of najaarsnota. Hierin worden ook de bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen meegenomen. Dit gebeurt op basis van de P&C-cyclus van de betreffende GR</p> <p><u>ICT kosten</u></p> <p>Gerelateerd aan de totale ICT kosten is het 2,6%. Gerelateerd aan het ICT budget exclusief de bijdrage aan de som gaat het om 4,7%</p> <p><u>Overige goederen en diensten</u></p> <p>De totale overige goederen en diensten zijn in 2024 begroot op circa 12,5 miljoen inclusief gas en energie. 2% daarvan staat voor een bedrag van € 250.000.</p> <p><u>Onderhoudsplannen</u></p> <p>De kosten voor de meerjarenonderhoudsplannen zijn mede afhankelijk van het gekozen ambitieniveau voor het onderhoud. Het bepalen van dit onderhoudsniveau is aan U als raad. De MJOP's worden separaat in de betreffende raadsvergaderingen aangeboden.</p> <p>Aanvulling: In welke mate is geborgd dat in alles is voorzien? In alle onderhoudsplannen komt een financieel plaatje naar boven met 'dit te dekken uit de Algemene reserve'.</p> <p>Antwoord: zie het gegeven antwoord bij onderhoudsplannen.</p>
73	VVD	Paragraaf 2 Weerstandsvermogen	45	<p>Vorif jaar stond nog krapte op de arbeidsmarkt en de COA onderhandelingen en overdracht wegen HHNK samen voor ruim 1 miljoen in de risico paragraaf van de begroting 23? Zijn deze problemen nu geen risico meer?</p>	<p>Risico's worden uitgevraagd bij de vakafdeling en geactualiseerd bij begroting en jaarrekening. De in de vraag genoemde risico's zijn niet benoemd. Afgelopen jaren hebben we de krapte op de arbeidsmarkt kunnen oplossen binnen de loonsom. Voor de CAO verhoging is in de begroting rekening gehouden met een stijging van 4%. De consequenties van de overdracht wegen zijn opgenomen in de begroting.</p>
74	GBK	Paragraaf 2 Weerstandsvermogen	47	<p>Risicoinventarisatie. Waar is de kans in % in de tabel op gebaseerd?</p>	<p>Het is een inschatting van de kans dat het risico zich voor kan doen. Er ligt geen berekening aan ten grondslag.</p>
75	VVD	Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	50	<p>Koggenland heeft 5700 lichtmasten, sommige buitenwegen hebben wel erg veel lichtmasten. In het kader van de verduurzaming en de schadelijkheid voor nachtdieren kan het een overweging zijn om het aantal te verminderen en / of lampen te vervangen voor led. Hoe kijkt Koggenland?</p>	<p>politieke vraag</p>

76	VVD	Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	51	In hoevere is er rekening gehouden in de begroting / meerjaren raming met de watergangen, het niet voldoen aan de eisen die niet overgedragen zijn aan het HHNK. Welke consequenties heeft dit voor de toekomst?	Voor de komende jaren is er jaarlijks budget opgenomen om de watergangen die niet zijn overgenomen door HHNK te onderhouden, dit is voldoende om voor de toekomst te zorgen dat we de watergangen regulier van onderhoud kunnen voorzien.
77	VVD	Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	51	Om de biodiversiteit langs de wegen te verhogen en het aanzicht te verbeteren is het goed om bloemrijke mengsels te zaaien. Hiervoor is een schrale grond nodig, of te wel vegetatie afvoeren. Is er een mogelijkheid om langs de wegen een maaivriendelijk te beheren? Hoe gaat Koggenland daar mee om?	De gronden in Koggenland zijn van nature zeer rijk. Om deze te versralen is veel arbeid en dus kosten nodig om dit te bewerkstelligen. Zeker voor bermen geldt dat het lastig is om deze op termijn schraal te houden. Daar komt bij dat er in schrale grond plantsoorten groeien die niet gebiedseigen zijn. Agevraagd moet worden in hoeverre dit bijdraagt aan de biodiversiteit. Het is wel mogelijk om bermen op een andere wijze te maaien en hierdoor een bloemrijkere vegetatie te krijgen. In het MJOP Groen is opgenomen dat in de periode 2023-2026 totaal 10.000 m2 gras wordt omgevormd naar bloemrijke vegetatie.
78	PvdA/GL	Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	51	Openbare Verlichting Aangegeven wordt dat eind 2027 nog 22% van de lichtmasten (1250 stuks) nog niet zijn omgezet naar LED verlichting. Kunt u aangeven welke besparing op elektriciteit daarmee nog kan worden gehaald en welke investering is gemoeid met de resterende omzetting?	De inverstering voor de vervanging van de resterende 22% armaturen, zal als we uitgaan van het huidige prijspeil ca. € 640.000 zijn. Ledarmaturen zijn ca. 30% energiezuiniger. Dus als alle verlichting in Koggenland is omgezet naar Led is ons areaal ca. 30% energiezuiniger dan conventionele verlichting.
79	PvdA/GL	Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	52	Civiele kunstwerken Aangegeven wordt dat in het derde kwartaal een nieuw MJOP Civiele kunstwerken wordt aangeboden en de financiële effecten worden verwerkt in de begroting. Kunt u aangegeven welke effecten in de begroting zijn verwerkt of nog moeten worden?	De financiële effecten worden na vaststelling van het MJOP kunstwerken 2024-2027 verwerkt in de begroting 2024. Er zijn op dit moment geen financiële effecten verwerkt van uit het MJOP kunstwerken 2024-2027 in de begroting 2024. In de begroting 2024 is nu rekening gehouden met de financiële begroting van 2023. Na vaststelling van het MJOP 2024-2027 wordt het verschil (circa € 80K) verwerkt in de begroting 2024.
80	PvdA/GL	Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	57	Onder het kopje Facilitair wordt aangegeven dat kosten van het aangepaste ontwerp voor de herinrichting en verduurzaming van het gemeentehuis worden geraamd op € 4.000.000 euro. Kunt u aangeven of deze raming inclusief de eerder beschikbaar gestelde voorbereidingskredieten is en de eerder gedachte inzet van ICT kredieten en onderhoudsgelden?	Deze raming is niet inclusief de eerder beschikbaar gestelde kredieten en onderhoudsgelden. De totale kosten voor het project gemeentehuis (inrichting én verduurzaming) worden nu geraamd op circa €5 miljoen. Rekening houdend met eerder beschikbaar gesteld krediet voor meubilair, voorbereidingskrediet en bestaande budgetten voor onderhoud en automatisering, verwachten we dat het project haalbaar is met een door de raad beschikbaar te stellen krediet van circa €4 miljoen.
81	PvdA/GL	Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	57	Studiekosten 2024 In de tekst wordt aangegeven dat de verhoging van het budget voor de studiekosten niet is overgenomen. Kunt u aangeven welk percentage van de loonsom in de begroting 2024 en de meerjarenraming WEL is opgenomen? <i>Misschien een beetje flauw, maar de paragraaf is bedoeld voor de</i>	Voor 2024 bedraagt het studiekostenbudget 1,68% van de loonsom. Bij een gelijkblijvend budget voor de studiekosten en stijgende formatie zal dit percentage in het meerjarenperspectief dalen.
82	PvdA/GL	Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	58	Traineeprogramma Welk budget is voor het traineeprogramma geraamd? Maakt dit budget onderdeel uit van de genoemde loonsom van € 17,9 miljoen?	Er is € 25.000 geraamd voor het traineeprogramma. Dit bedrag maakt onderdeel uit van de genoemde loonsom.

83	PvdA/GL	Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	59	Base Informatiebeveiliging Overheid Kunt u aangeven welke streefpercentages nu gelden voor 2025 en 2026 ten aanzien van implementatie van de BIO?	<p>Gemeente Koggenland heeft in januari 2022 haar volwassenheidsniveau van informatiebeveiliging vastgesteld op niveau 1 (<15%). Dit betekent dat de organisatie nog niet voldoet aan de eisen van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).</p> <p>De gemeente heeft de ambitie om eind 2025 het volwassenheidsniveau 4 (75% - 100%) te bereiken. Dit niveau houdt in dat de organisatie informatiebeveiliging heeft geïntegreerd in haar processen, voldoet aan wet- en regelgeving en proactief kan inspelen op ontwikkelingen en risico's.</p> <p>Om dit niveau te halen, is de gemeente mede afhankelijk van SSC DeSom, die de ICT-dienstverlening verzorgt. In oktober 2023 heeft de gemeente een volwassenheidsniveau van 53% behaald in opzet en bestaan van de BIO.</p>
84	VVD	Paragraaf 6 Verbonden Partijen	63	GR-en worden bekostigd op basis van inwonersaantal, hoeveel inwoners betreft dit per 1 januari?	<p>De GR-en die gebruik maken van een verdeling op basis van inwoneraantallen gebruiken in principe de aantallen per 1-1-2023. Uit naslag blijkt dat de GR-en hier verschillend mee omgaan. Ook de gebruikte aantallen per 1-1-2023 verschilt per GR.</p> <p>Volgens het CBS bedraagt het aantal inwoners in 2023 23.509.</p>
85	VVD	Paragraaf 6 Verbonden Partijen	63	Het eigen vermogen en het vreemd vermogen van diverse GR-en is anders weergegeven op 31-12-2022 tov. 1-1-2023. Hoe is dit mogelijk, is dit niet gelijk aan elkaar?	<p>Dit komt omdat de bedragen weergegeven op 31-12-2022 gebaseerd zijn op de cijfers uit de jaarstukken en de bedragen op 1-1-2023 zijn gebaseerd op de begroting.</p> <p>U zult zien, dat straks in de Jaarstukken 2023 van de gemeente Koggenland de bedragen wel aansluiten, want in de desbetreffende paragraaf worden alleen de rekeningcijfers van de GR-en gepresenteerd.</p>

86	PvdA/GL	Paragraaf 6 Verbonden Partijen	64	<p>GGD</p> <p>Bij de GGD zijn de risico's gelijk aan eerdere presentaties (zoals in de jaarstukken 2022). Onlangs werd bekend dat de bijdrage aan de GGD in 2023 omhoog moet omdat de prijsstijgingen hoger zijn dan eerder geraamd. In de begroting staat het weerstandvermogen van de GGD voldoende is om de risico's op te vangen.</p> <p>Gelet op de aanvullende bijdragen voor het elektronisch dossier en verhogingen van de bijdrage in 2023 bestaat bij onze fractie het beeld dat dit niet het geval is. Kunt u toelichten hoe het oordeel dat het weerstandvermogen voldoende is om de risico's op te vangen is onderbouwd?</p>	<p>GGD HN maakt in haar P&C stukken altijd een analyse van de financiële risico's en of de gevolgen met de de reserves op te vangen zijn. De financiële klankbordgroep (vertegenwoordiging financiële adviseurs van de 16 gemeenten) geeft een advies over de P&C documenten.</p> <p>In de begroting van de GGD HN staan de prestatie-indicatoren weerstandvermogen en weestandcapaciteit op voldoende.</p> <p>Bij de GGD HN wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. De algemene reserve is ultimo 2024 groot genoeg om alle begrotingsrisico's op te vangen.</p> <p>Aanvulling vraag: De GGD heeft al 2 maal dit jaar om extra geld gevraagd; is dit nu nog als een echt risico te benoemen? Bij het antwoord hoort aangegeven te worden of de GGD uit gaat komen met het begrootte geld. De vraag van het CDA aanvullend: hoort dit nu in de begroting van de GGD thuis (via zienswijze naar onze raad) of is dit onvoldoende en hoort dit als risico te worden opgenomen in onze weerstandparagraaf? Volgens PvdA/GL: Dit is onvoldoende, hoort niet thuis bij de verbonden partij. Dit hoort dan als risico in de Risicoparagraaf genoemd; het is 'onze' begroting en daarin behoren de risico's benoemd. Echter: de begrotingen van andere grote GR-en kloppen wel ieder jaar itt de GGD; dit werpt de vraag op of dit nog als een risico moet worden benoemd.</p> <p>Nadere toelichting: Bij GGD HN wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. De algemene reserve is ultimo 2024 begroot op € 1.035.000 en groot genoeg om alle begrotingsrisico's in 2024 op te vangen. Rekening houdend met de kans van 75% en de impact van € 1.221.000 wordt het financiële risico voor 2024 ingeschat op € 916.000. (Zie begroting GGD HN 2024 p.10)</p>
87	PvdA/GL	Paragraaf 6 Verbonden Partijen	66	<p>Zowel voor de het recreatieschap als voor SSC De som wordt aangegeven dat het weerstandvermogen niet toereikend is om de risico's op te vangen. Kunt u aangegeven voor welke bedrag de risico's groter zijn dan het weerstandvermogen, wat het aandeel hierin is voor Koggenland en hoe u deze risico's hebt gewogen of afgedekt in de begroting van Koggenland?</p>	<p>In de paragraaf Verbonden partijen staat inderdaad vermeld dat het weerstandvermogen voor het Recreatieschap en SSC DeSom niet toereikend is en dat het verschil gering is. Bij het recreatieschap is er sprake van een tekort aan weerstandvermogen van € 4.000 en bij SCC DeSom € 3.000.</p> <p>Deze bedragen betreffen de totaalbedragen en zijn nog niet geplitst per gemeente, de uiteindelijke bijdrage wordt bepaald op basis van het inwonersaantal per 1-1-2024.</p>
88	VVD	Paragraaf 7 Grondbeleid	70	<p>Hoeveel hectare agrarische gronden heeft Koggenland in eigendom als we kijken naar het grondbeleid? Hoe wordt dit verpacht en hoeveel is de pachtopbrengst?</p>	<p>In 2023 is de situatie als volgt: 24,3 ha verpacht als grasland totale inkomsten € 15.388 en 33,4 ha verpacht als (akker)bouwalde totale inkomsten € 30.756</p>
89	PvdA/GL	Paragraaf 7 Grondbeleid	71	<p>Getoond wordt het overzicht van actuele grondexploitatie met de resultaatsverwachting op 28 augustus 2023. De tabel lijkt sterk op de tabel zoals gepresenteerd in de jaarstukken 2022. De naamgeving van de verschillende exploitaties is soms gewijzigd. Het voordelige resultaat van de Tuinen is gestegen met € 56.000, Het Veer gedaald met € 10.000 Hofland met gedaald met € 6 en Tuinderweijde Zuid is gedaald met € 3.178.000. Het totaal resultaat is gedaald € 3.111.000.</p> <p>Kunt u aangeven of het gepresenteerd resultaat voor of na te betalen Vennootschapsbelasting is gepresenteerd? En aangegeven hoeveel de VPB globaal zal bedragen met de huidige inzichten?</p>	<p>Rechthebbenden van een graf betalen zowel grafrecht als onderhoudsrecht.</p> <p>De jaarlijkse inkomsten van deze twee rechten zijn gemiddeld € 55.000 (bron: rapportage Toekomstbestendig begraven gemeente Koggenland).</p> <p>Deze inkomsten worden benut om (een deel v</p>

90	PvdA/GL	Paragraaf 7 Grondbeleid	71	<p>In de beantwoording op technische vragen over de jaarstukken heeft u aangegeven dat er voor Avenhorn West geen vastgestelde grondexploitatie is en evenmin een vastgesteld structuurplan. De gepresenteerde cijfers behoren daarmee niet thuis in dit overzicht. Er is geen grondexploitatie en ook geactualiseerde grondexploitatie.</p> <p>De PvdAGroenlinks fractie vraagt de tabel en toelichting hierop aan te passen. Op basis van de vastgestelde grondexploitatie en de actuele inzichten is het verwachte resultaat € 6.047.000 voordelig.</p>	<p>Ja, we gaan de tabel en de toelichting hierop aanpassen. Dit passen we in het eerstvolgende P&C document aan.</p> <p>Aanvulling vraag: In de voordracht wordt een positief resultaat van 13 milj. genoemd. Technisch gezien is het vreemd dat er expliciete besluitvorming wordt gevraagd in beslispunt 3. De geactualiseerde grondexploitatie wordt nl in de jaarrekening genoemd. Het is aan het college om daar over te beslissen. Is dit beslispunt wel van toepassing voor deze begroting? Antwoord: het antwoord op deze vraag staat ergens anders (vraag 2 en 4). Reactie PvdA/GL: het besluit om te actualiseren ligt nog op tafel: Door de begroting vast te stellen stel je ook al de geactualiseerde grondexploitatie vast, dus hiervoor is niet nog een apart beslispunt nodig. Vanuit de organisatie is de reactie: de cijfers worden geactualiseerd (hoe staan we ervoor) en dit zit budgteneutraal in de begroting (niet merkbaar). Bij de tabel grondexploitatie wordt de 'prognose' gegeven van de resultaten en dan gaat het om het totaal voor in de toekomst (als alles is gerealiseerd); dat is dus niet hetzelfde als het bedrag dat we volgend jaar gaan binnenkrijgen.</p> <p>Nadere toelichting: Indien bij het volgende P&C document de grondexploitatie Avenhorn-West nog niet is geopend/vastgesteld, zal deze regel uit de tabel worden verwijderd.</p>
91	PvdA/GL	Paragraaf 7 Grondbeleid	71	Niet bij alle grondexploitaties wordt het verwachte jaar van afsluiting aangegeven. Kunt u dat in de toekomst wel doen en dit ook zichtbaar maken in de tabel waarin het verwachte eindresultaat staat?	ja
92	CDA	Financiële begroting	77	Financiële begroting: Waarom nemen de vaste schulden looptijd >1 jaar toe van 11.846 naar 20.540? Graag toelichting. Alle investeringen worden namelijk gedaan vanuit de algemene reserve	<p>Voor de dekking van afschrijvingslasten van de investeringen vindt een overheveling plaats van de algemene reserve naar de reserve afschrijvingslasten. Jaarlijks worden de afschrijvingslasten (exploitatie) dan <u>gedekt</u> uit de reserve afschrijvingslasten.</p> <p>Deze actie wil nog niet zeggen dat we het geld op de bank hebben om het activum aan te schaffen. Bij de weinig geld op de bank (liquiditeit) moet de aanschaf worden <u>gefinancierd</u>. Met andere woorden; een reserve is een dekkingsmiddel geen financieringsmiddel. Bij het gebruik van een reserve vindt geen in- of uitstroom van geld plaats (kasstroom).</p>
93	VVD	Financiële begroting	81	Wat is de reden van 33% verschil (10 MLN) in het 'Programma Wonen en & Ondernemen', in zowel baten en lasten, in de jaren 2025, 2026 en 2027?	De grote verschillen in de meerjarenbegroting 2025-2027 binnen programma 3 Wonen & Ondernemen worden grotendeels veroorzaakt door het Grondbedrijf. Zo fluctueren de verwachte inkomsten aan grondverkoop van 6,5 miljoen in 2025 naar 1,8 miljoen in 2026.
94	PvdA/GL	Financiële begroting	82	<p>Op pagina 82 wordt de geprognosticeerde meerjarige balans gepresenteerd. Het Eigen vermogen is niet gelijk aan het verloop van de reserves op pagina 84.</p> <p>Kunt u dat toelichten?</p> <p>Kunt u tevens toelichten waarom de daling van de Algemene reserve als gevolg van het begrotingssaldo hier niet is verwerkt?</p>	De bedragen op pagina 82 zijn niet correct. De juiste bedragen staan op pagina 84. Het betreft puur een presentatiefout en heeft verder geen gevolgen.

95	PvdA/GL	Financiële begroting	84	In het overzicht is sprake van een toevoeging aan de reserve woningbedrijf en een gelijke vermindering bij het woning bedrijf. Vervolgens wordt deze vermindering weer toegevoegd aan de Algemene reserve. Jaarlijks een bedrag van rond de € 0,6 miljoen. Deze presentatie is lastig te volgen. We stellen jaarlijks een resultaat na bestemming in de begroting vast. Deze bedragen worden hierin niet benoemd. Daarnaast betekent deze presentatie dat de reserve Woningbedrijf nimmer wordt aangesproken voor directe uitgaven. Graag een toelichting hierop.	In de de notitie reserves en Voorzieningen 2023 (raad december 2022) staat te lezen dat de reserve Woningbedrijf een plafond heeft van € 15 miljoen. Het voor- of nadelig exploitatieresultaat wordt gestort danwel onttrokken aan deze reserve. De mutaties van het woningbedrijf verlopen budgettair neutraal. Op begrotingsbasis is er sprake van een voordelig exploitatieoverschot. Dit is gestort in de reserve Woningbedrijf, maar omdat het plafond bereikt is, wordt er een bedrag afgeroomd naar de Algemene reserve. Aanvulling vraag: het woningbedrijf is een apart bedrijf binnen de gemeente, maar hun reserve wordt gepresenteerd als onze reserve (van de gemeente); Deze reserve met een plafond van van 15 milj. verandert niet, is dat niet raar? alles wat boven dat plafond komt wordt niet daar gestort maar gaat naar de algemene reserve. De reactie van PvdA/GL: is het gewenst deze zaken niet te begroten? Antwoord: we houden ons aan wat in de raad is vastgesteld (nota Reserves en Voorzieningen). Het plafond is 15 milj. en als er meer ontstaat wordt dat afgestort naar de Algemene Reserve. De Bestemmingsreserve Woningbedrijf wordt naar verwachting de komende jaren meer dan de jaren daarvoor ingezet voor de verduurzamingsopgave en de onrendabele top van de nieuwbouw.
96	VVD	Bijlage	86	In de Bijlage zien we in het overzicht geraamde baten en lasten per taakveld. Er zijn een aantal grote veranderingen ten opzichte van 2023, waarom zijn deze cijfers niet meegenomen in het tabel voor de duidelijkheid? Kan dit nog verwerkt? En voor volgend jaar een standaard procedure zijn?	Voor de vergelijkbaarheid stelt het BBV het voor iedere gemeente verplicht om een bijlage op te nemen met een clustering naar taakvelden. Uw raad heeft gekozen voor een clustering naar de nu bestaande beleidsvelden. De toelichting ten opzichte van 2023 is dus opgenomen op de programma's. De bijlage is opgenomen om te voldoen aan de BBV vereisten. We kunnen ons voorstellen dat het inzicht wordt vergroot als in de bijlage ook het voorgaande begrotingsjaar is opgenomen. Wij nemen dit dan ook mee in de opstelling van de eerstvolgende begroting.
97	PvdA/GL	Bijlage	87	De indicator Formatie laat in 2024 een groei zien van 1,3 fte per 1.000 inwoners. Uitgaande van 23.000 inwoners betekent dit een groei met 29.9 fte. Wij hebben dit niet op een andere plek in de begroting herkent. Kunt u toelichten hoe de ontwikkeling van de formatie van de begroting 2023 naar 2024 is samengesteld?	In 2023 en 2024 is de formatie gegroeid met 31,5 fte. Dit betreft; - 21 fte in 2023 - 10,5 fte voor 2024
98	GBK	Bijlage	87	Kijkend naar de verplichte beleidsindicatoren valt op dat een aantal daarvan afwijken van de "eigen" indicatoren die in de begroting worden genoemd. Graag een toelichting/motivatie waarom daarvoor is gekozen.	Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplicht de gemeente om in hun begroting en verantwoordigstukken een verplichte set beleidsindicatoren op te nemen. Deze indicatoren zijn opgenomen in de bijlage 'Beleidsindicatoren'. De in Programma 3 opgenomen 'eigen' indicatoren verwijzen naar de doelen vanuit het college uitvoeringsprogramma voor Programma 3. Deze 'eigen' indicatoren worden gebruikt bij de (tussen)evaluatie van het college uitvoeringsprogramma.

99	VVD	Meerjareninvesteringsoverzicht	100	In het meerjareninvesteringsoverzicht staat er een IHP van 3.276.000,-- euro voor de Kelderswerf en dan nog 900.000,-- voor de gymzaal van de Kelderswerf. In de perspectief nota was dit nog 2.610.000,--. Een verhoging van ruim 1,5 miljoen. Vanwaar deze verhoging?	In de beeldvormende commissie van november staat dit op de agenda voor nadere toelichting en informatie. in aanloop daarnaartoe zal u een memo krijgen met de stand van zaken en afwegingen en dilemma's. Doel is om de raad van december een investeringsvoorstel te brengen.
100	VVD	Meerjareninvesteringsoverzicht	100	De nieuwe gymzaal voor Obdam wordt nergens meer genoemd. Wat is hier de reden van. En als dit niet doorgaat en er komt een alternatief plan, waarom wordt er dan niet gereserveerd voor de verduurzaming en opknappen van de gymzaal op de van Wassenaerstraat die 60 jaar oud is?	In de beeldvormende commissie van november staat dit op de agenda voor nadere toelichting en informatie. in aanloop daarnaartoe zal u een memo krijgen met de stand van zaken en afwegingen en dilemma's. Doel is om de raad van december een investeringsvoorstel te brengen.